

Dozvoljeno je korišćenje samo pribora za pisanje i nepromogramabilnog kalkulatora. Nije dozvoljeno napuštanje ispita tokom prvog sata. Nije dozvoljeno iznošenje zadatka do kraja ispita. Svaki zadatak početi na novoj strani. Napraviti razmak između tačaka i jasno označiti svaku tačku zadatka. Na naslovnoj strani vežbanke upisati odsek i šta student polaže.. Za zadatak koji nije rađen u odgovarajući kvadratič na naslovnoj strani upisati X. Integralni ispit: zadaci 1-8, 180 minuta. Završni ispit: zadaci 4-8, 120 minuta. Za prolaz na integralnom ispitnu je potreban 51 poen uz uslov da se na zadacima označenim sa * dobije više od 10 poena. Završni ispit se smatra položenim ako student ima ukupno sa položenim kolokvijumom 51 i više poena i ako na pitanjima na završnom ispitnu ima više od 6 poena.

1. * (6 poena) a) (3p) Nacrtati uzdužni presek PN spoja i izvršiti njegovu inverznu polarizaciju. Korišćenjem odgovarajućih grafičkih simbola na crtežu prikazati karakteristične oblasti i vezane jone i slobodne nosioce nanelektrisanja.

b) (3p) Opisati mehanizme koji dovode do probaja inverzno polarisanog PN spoja.

2. * (6 poena) a) (2p) Izvršiti polarizaciju PNP tranzistora pomoću dve baterije. U skladu sa naponima označenim na slici navesti uslove za rad tranzistora u aktivnom režimu.

b) (2p) Nacrtati ekvivalentno kolo (model) bipolarnog tranzistora za male signale.

c) (2p) Izvesti izraze za parametre bipolarnog tranzistora koji se koriste u modelu za male signale.

3. (14 poena) Za kolo sa slike 3 poznato je $V_G = 5V$, $R_3 = 200\Omega$, $R_1 = R_4 = 100\Omega$,

$V_D = 0.6V$, $V_T = 25mV$, $C \rightarrow \infty$ i $v_g = 1mV\sin(\omega t)$.

a) (7p) Odrediti otpornost R_2 tako da struja diode D_1 u mirnoj radnoj tački iznosi $10mA$.

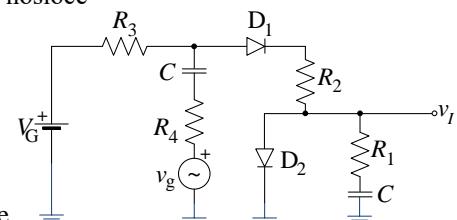
b) (7p) Za otpornost određenu u tački a) odrediti (i nacrtati) ukupni izlazni signal v_I .

4. (14 poena) Na slici 4 je prikazan pojačavač sa zajedničkim emitorom. Poznato je: $V_{CC} = 12 V$, $R_E = 1 k\Omega$, $R_C = 2 k\Omega$, $\beta = 100$, $V_{BE} = 0.7V$, $V_T = 25 mV$, $I_0 = 1 mA$, $C_B = \infty$, $C_E = \infty$ i $r_i = r_{ce} = \infty$.

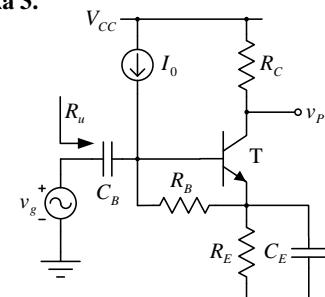
a) (5p) Odrediti vrednost otpornosti R_B tako da vrednost napona kolektora u mirnoj radnoj tački iznosi $V_C = 6 V$.

b) (6p) Nacrtati šemu pojačavača za male signale i izvesti izraze za naponsko pojačanje, ulaznu otpornost i izlaznu otpornost.

c) (3p) Izračunati naponsko pojačanje, ulaznu otpornost i izlaznu otpornost.

Slika 3.

Slika 4.

5.* (10 poena) a) (4p) Nacrtati diferencijalni pojačavač sa jednostrukim izlazom realizovan korišćenjem NPN tranzistora, pri čemu strujni izvor koji napaja diferencijalni par treba da bude realizovan pomoću strujnog ogledala.

b) (6p) Korišćenjem *bisekcione* teoreme (korišćenje aproksimacije polukola) izvršiti analizu rada pojačavača i izračunati dieferencijalno pojačanje, pojačanje signala srednje vrednosti i faktor potiskivanja signala srednje vrednosti.

Napomena: Smatrati da samo tranzistor u strujnom ogledalu ima konačnu izlaznu otpornost r_{ce} .

6.* (10 poena) a) (3p) Nacrtati pojačavač snage u klasi B realizovan korišćenjem dva bipolarna tranzistora i dva izvora za napajanje.

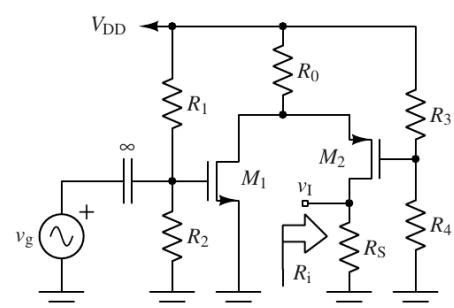
b) (3p) Skicirati talasni oblik napona na izlazu pojačavača koji se pobuđuje prostoperiodičnim naponskim signalom.

c) (4p) Ukoliko se zanemare *crossover* izobličenja, izračunati koeficijent korisnog dejstva pojačavača pri maksimalnoj amplitudi izlaznog napona.

7. (20 poena) U kolu dvostepenog pojačavača sa slike 7 poznato je $V_{DD} = 5V$, $R_1 = R_4 = 3M\Omega$, $R_2 = R_3 = 2M\Omega$, $R_S = 7k\Omega$, a parametri MOS tranzistora su $k_{n1} = k_{n2} = 2 \frac{mA}{V^2}$, $V_{T1} = |V_{T2}| = 1V$ i $\lambda_n = \lambda_p \rightarrow 0$.

a) (10p) Izračunati otpornost R_0 tako da struja drejna tranzistora M_2 bude jednaka $I_{D2} = 250\mu A$.

b) (6p) Odrediti opšte izraze za naponsko pojačanje $a_v = \frac{v_i}{v_g}$ i izlaznu otpornost R_i .
c) (4p) Za vrednost parametra R_0 iz tačke a), izračunati vrednosti naponskog pojačanja i izlazne otpornosti.

Slika 7.

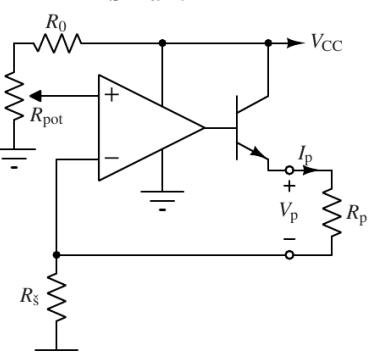
8. (20 poena) Na slici 8 je prikazana realizacija strujnog izvora. Poznato je $R_0 = R_{pot} = 100k\Omega$, $R_s = 1k\Omega$, $V_{CC} = 10V$, a za bipolarni tranzistor je poznato $V_{BE} = 0.7V$.

Upotrebljeni operacioni pojačavač je idealan sa ograničenim napajanjem. Položaj klizača potenciometra može da se menja u opsegu $0 \leq x \leq 1$.

a) (8p) Odrediti struju kratkog spoja ($R_p = 0$, $I_{ks} = I_p$) strujnog izvora u funkciji položaja klizača, x , potenciometra, $I_{ks} = I_{ks}(x)$.

b) (8p) U ovoj tački usvojiti da je $x = \frac{1}{2}$. Ukoliko se otpornost potrošača menja od $R_p^{(min)} = 0$ do $R_p^{(max)} \rightarrow \infty$, nacrtati kretanje radne tačke izlaza strujnog izvora (V_p , I_p) na dijagramu zavisnosti $I_p = I_p(V_p)$. Na dijagramu obeležiti i karakteristične tačke i odgovarajuće otpornosti u tim tačkama.

c) (4p) Izračunati maksimalnu otpornost potrošača $R_{p,max}$ tako da operacioni pojačavač radi u linearnom režimu bez obzira na položaj klizača potenciometra, x .

Slika 8.